

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Odbor životního prostředí
Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

Č. j.:
JMK 13759/2016

Sp. zn.:
S-JMK 151183/2015 OŽP/Što

Vyřizuje/linka
Ing. Štouračová/1547

Brno
1. 2. 2016

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí, jako věcně a místně příslušný správní orgán ochrany přírody a krajiny ve smyslu ust. § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu ust. § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákona), a podle příslušných ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl v řízení o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů, vedeném na základě žádosti podané Ústavem biologie obratlovců Akademie věd České republiky, v. v. i. se sídlem Květná 8, 603 65 Brno, IČ 68081766 (dále jen žadatel) v souvislosti s realizací záměru vybudování a provozování Národní genetické banky živočichů (dále též NGBŽ) dne 27. 11. 2015 takto:

Podle ust. § 56 odst. 1 a ve smyslu ust. § 56 odst. 2 písm. d) zákona se

p o v o l u j e

Ústavu biologie obratlovců Akademie věd České republiky, v. v. i. se sídlem Květná 8, 603 65 Brno, IČ 68081766,

výjimka ze zákazů a základních podmínek ochrany (§ 50 odst. 2), a to konkrétně manipulace s jedinci, kadavery, částmi těl a tkání, odběr vzorků tkání ze živých i mrtvých jedinců nebo jejich částí, přeprava, držení a zpracování vzorků tkání zvláště chráněných druhů živočichů zařazených do přílohy č. III. k Vyhlášce č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále též ZCHD), za předpokladu splnění těchto podmínek:

1. Výjimka je povolena výhradně pro potřeby vytvoření a provozování genetické banky tkání obratlovců žijících v přírodě České republiky.
2. Není možné jedince použité k odběru vzorků tkání aktivně chytat, dopravovat, držet nebo usmrcovat primárně za účelem odběru vzorků, tzn., že je možné využít k odběru pouze kadavery nebo jedince získané jako produkt jiných procesů, např. legální lov dle myslivecké legislativy, nález předaný do záchrané stanice volně žijících živočichů, živí i neživí jedinci získaní legálně v rámci jiného výzkumného úkolu atp.
3. Žadatel může nabýt jak vzorky z živých jedinců ZCHD, tak kadavery nebo přímo vzorky tkání z mrtvých jedinců ZCHD od jiného subjektu pouze tehdy, pokud tento má pro odběr, odchyt, držení či jiné zacházení vydanou výjimku, pokud provádí svou činnost v souladu se zákonnými předpisy, dále pak od kterékoliv řádně ustanovené záchrané stanice pro volně žijící živočichy.

4. Původ jedince ZCHD, respektive vzorku z něho, je nutno vždy zaznamenat tak, aby mohl být přiřazen k jednotlivému vzorku a zákonnému či na základě zákona vydanému zmocnění k odchytu, či držení ZCHD. Tyto záznamy bude žadatel uchovávat po dobu držení předmětných vzorků a na požádání je předloží příslušnému orgánu ochrany přírody a krajiny (OŽP KrÚ JMK, ČIŽP).
5. Při odebrání vzorku ze živého jedince musí být postupováno tak, aby jedinec v důsledku odběru nebyl do budoucna handicapován a byla minimalizována možnost infekce.
6. Odebrané vzorky budou uchovávány v podmínkách, které zajistí jejich dlouhodobé využití k požadovaným účelům.
7. V případech zbytkových částí kadaverů jedinců ZCHD, které zůstanou po odebrání vzorku, žadatel je může poskytnout třetí straně, která o to požádá a bude mít řádné povolení k manipulaci s neživými exempláři nebo jejich částmi ji opravňující.
8. Žadatel každoročně k 31. 12. po dobu účinnosti tohoto rozhodnutí nahlásí příslušnému správnímu orgánu (kterým v současnosti pro územní obvod Jihomoravského kraje je KrÚ JMK) veškeré zásahy provedené na základě povolené výjimky, tzn., že uvede informace o druzích ZCHD, počtu získaných vzorků, způsob jejich získání (živý – neživý exemplář, vlastní odběr, jiný subjekt - jaký). Ve své zprávě uvede také spisovou značku tohoto rozhodnutí.
9. Výjimka se povoluje na dobu 50 let od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žádost o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů podal Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i. se sídlem Květná 8, 603 65 Brno, IČ 68081766. V žádosti bylo uvedeno, že žadatel na základě Memoranda o spolupráci mezi výzkumnými institucemi v ČR se chce zapojit do budování Národní genetické banky živočichů. Zakládajícími členy NGBŽ jsou žadatel a Katedra zoologie Univerzity Karlovy v Praze. K žádosti byl přiložen text Memoranda o spolupráci.

Se zahájením řízení byli seznámeni další účastníci řízení, kterými jsou všechny obce Jihomoravského kraje s výjimkou obcí Rudice a Ostrov u Macochy v okrese Blansko, obce Klentnice v okrese Břeclav, obcí Radějov, Nová Lhota, Malá Vrbka a Suchov v okrese Hodonín. Uvedené obce se celým svým územním obvodem nacházejí na území velkoplošných zvláště chráněných území, jež v nich vykonávají státní správu v oblasti ochrany přírody a krajiny. Obeslaní účastníci se v daném termínu k předložené žádosti nevyjádřili, správní orgán má tudíž za to, že k předmětné žádosti nemají připomínek.

Dále byly se zahájením řízení seznámeny spolky, které projevíly zájem o informování o zahajovaných správních řízeních ve věcech ochrany přírody, a to Jihomoravská pobočka České společnosti ornitologické, Lidická 25/27, 602 00 Brno, Českomoravská myslivecká jednota, z. s. se sídlem Lešanská 1176/2a, 141 00 Praha 4 a Voda z Tetčic, Hybešova 178, 664 17 Tetčice. V daném termínu se žádný z těchto spolků k účasti v řízení nepřihlásil a nemají tedy postavení účastníka řízení.

ZCHD jsou definovány v ust. § 3 odst. 1 písm. a) a v § 48 zákona. Výčet ZCHD je uveden v příloze III. k Vyhlášce č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále příloha III.). ZCHD jsou v tomto výčtu zařazeni do tří stupňů ochrany, a to „Ohrožený“, „Silně ohrožený“ a „Kriticky ohrožený“. V ust. § 50 zákona jsou stanoveny základní ochranné podmínky ZCHD. Zároveň jsou některé ZCHD předmětem ochrany podle práva

Evropských společenství. Ke škodlivým zásahům do přirozeného vývoje a k držení živých nebo neživých ZCHD nebo jejich částí je nutné, aby si žadatel opatřil výjimku z ochranných podmínek stanovených v § 50 zákona, přičemž pro druhy, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, je nutno naplnit pro povolení výjimky podmínky dané ust. § 56 odst. 2 zákona, doložit, že neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolená činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Předmětnými jedinci je početně blíže nedefinovatelné množství jedinců všech ZCHD zařazených do přílohy III., živých i neživých nebo jejich částí.

Správní orgán nenachází rozpor mezi zájmem žadatele na realizaci NGBŽ a zájmy ochrany přírody. Shromážděné vzorky tkání ZCHD budou sloužit k dalšímu výzkumu, který umožní prohloubení znalostí o ZCHD, mapování genomických rozdílů mezi druhy, variantami a rasami a mapování změn genetické diverzity v čase i v prostoru. Získané poznatky zpětně mohou sloužit pro lepší pochopení mechanismů přizpůsobení se jedinců i populací místním podmínkám jak biologickým tak abiotickým. Sběr a uchování vzorků jedinců různých druhů z různých místních populací ZCHD může v budoucnu teoreticky i prakticky napomoci při reintrodukcii jedinců ze silnějších do oslabených populací nebo při repatriaci druhů do oblastí, odkud vymizely. Povolovaná výjimka tak je jednoznačně v zájmu ochrany přírody a také v souladu s ustanovením § 56 odst. 2 písm. a) a d), a pro vzorky ZCHD ptáků i § 56 odst. 2 písm. e). Není proto třeba zkoumat, zda veřejný zájem, k jehož uspokojení má být výjimka povolena, převyšuje zájmy ochrany přírody.

Vzhledem k tomu, že odběr vzorků tkání ZCHD bude prováděn z legálně získaných neživých exemplářů ZCHD (kadaverů nebo jejich částí, které nebyly primárně usmrceny za účelem získání těchto vzorků) nebo z jedinců ZCHD legálně držených v lidské péči, tedy z jedinců, kteří již byli z místních populací svého druhu vyřazeni, neovlivní odběr vzorků a jejich držení negativním způsobem dosažení či udržení příznivého stavu ZCHD z hlediska ochrany.

Správnímu orgánu není známo jiné řešení, které by umožnilo vybudování NGBŽ bez odběru vzorků z jedinců ZCHD. Způsob, který je uveden ve výrokové části rozhodnutí, to je odběr vzorků z legálně získaných neživých exemplářů nebo jejich částí nebo z jedinců legálně držených v lidské péči se správnímu orgánu jeví jako jediný možný. Jiné řešení, které by vybudování NGBŽ umožnilo a přitom nevyžadovalo odběr vzorků tkání ZCHD, není správnímu orgánu známo. Správní orgán tak má neexistenci jiného uspokojivého řešení za prokázanou.

Jak již bylo řečeno výše, jsou tím naplněny podmínky ust. § 56 odst. 2 písm. a), d) a e) zákona, tedy povolení výjimky v zájmu ochrany živočichů, pro účely výzkumu a vzdělávání, a zároveň jiné využívání ptáků v malém množství.

Správní orgán tak neshledal žádné důvody, které by bránily povolení výjimky pro manipulaci s jedinci ZCHD, jejich dopravu, odběr vzorků a držení těchto vzorků za účelem vybudování a provozu NGBŽ.

Správní orgán však shledal potřebným povolení výjimky omezit stanovením podmínek, které její uplatnění zpřesňují.

Zejména se jedná o podmínku, že jedinci, z nichž budou vzorky odebírány, nebudou primárně za tímto účelem odchytáváni, usmrcováni nebo zraňováni. To znamená, že k odběru vzorků budou použity exempláře ZCHD, které byly z volné přírody získány primárně za jiným účelem nebo jsou legálně drženi v lidské péči. Na tuto podmínku navazuje podmínka prokazatelného původu jedinců, z nichž budou vzorky odebírány. Proto je stanovena podmínka, že při převzetí materiálu k odběru vzorků od jiného subjektu je nutné, aby tento byl nositelem výjimky opravňující ho k manipulaci, dopravě, chovu, držení a jinému

zacházení se ZCHD. Stejný požadavek je kladen na situaci, kdy žadatel po odběru vzorků poskytne zbytek kadaveru nebo jeho části jinému subjektu.

Vzhledem k požadavkům evropské legislativy byla stanovena podmínka tzv. zpětného hlášení vždy k 31. 12. běžného roku, které bude doručeno příslušnému orgánu státní správy ochrany přírody a bude sloužit jako podklad pro hlášení o využití výjimky pro orgány EU.

Vzhledem ke skutečnostem uvedeným výše rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolání k Ministerstvu životního prostředí ČR podáním u Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, Žerotínovo nám. 3, 601 82 Brno. Odvolání se podává v takovém počtu stejnopisů, aby každý účastník dostal jeden stejnopis a jedno vyhotovení zůstalo správnímu orgánu.

Ing. František Havíř v. r.
vedoucí odboru životního prostředí

Za správnost vyhotovení: Ing. Zdenka Štouračová

Rozdělovník:

1. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Květná 8, 603 65 Brno (DS)
2. Města, městysy a obce Jihomoravského kraje s výjimkou obcí Rudice (BK), Ostrov u Macochy (BK), Klentnice (BV), Malá Vrbka (HO), Nová Lhota (HO), Radějov (HO), Suchov (HO) (DS)

Na vědomí:

3. Česká inspekce životního prostředí, OI Brno, Lieberzeitova 14, 614 00 Brno (DS)